

Αθήνα, 3 Απριλίου 2023

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Το σκάνδαλο της μεταβίβασης των λιγνιτικών εδαφών αποκαλύφθηκε πλήρως στην έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΔΕΗ, με τη ΔΕΗ να κρατάει το 60% των εκτάσεων»

Εγκρίθηκε στην από 30.3.2023 έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΔΕΗ, η απόσχιση του κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης της Επιχείρησης και η εισφορά του στη νεοσυσταθείσα Μεταλιγνιτική Α.Ε., όπως προβλεπόταν στις διατάξεις του νόμου της απολιγνιτοποίησης. Λίγο πριν τις εκλογές και την αποχώρηση της ΝΔ από την εξουσία, ολοκληρώνεται το σκανδαλώδες σχέδιο, μεταξύ κυβέρνησης και της ιδιωτικής πλέον ΔΕΗ, για τα λιγνιτικά εδάφη. Ο σχεδιασμός εξυπηρετεί σαφώς τα συμφέροντα της ΔΕΗ για την υλοποίηση του επιχειρηματικού της πλάνου, μεγάλο μέρος του οποίου αφορά συνεργασία με την Γερμανική RWE και είναι προφανώς εις βάρος των λιγνιτικών περιοχών.

Οι λιγνιτικές περιοχές της χώρας, η Π.Ε. Κοζάνης, η Π.Ε. Φλώρινας και ο Δήμος Μεγαλόπολης, για δεκαετίες στήριξαν την εκβιομηχάνιση της χώρας και η πολιτεία τους χρωστάει κατ' ελάχιστο την επαναπόδοση των εδαφών στις τοπικές κοινωνίες και στον πρωτογενή τομέα.

Το σχέδιο της κυβέρνησης ήταν η μεταβίβαση των λιγνιτικών εδαφών από τη ΔΕΗ στο κράτος μέσω της «Μετάβαση Α.Ε.», του οχήματος ειδικού σκοπού (SPV), και ως αντάλλαγμα μεταβιβάστηκε η υποχρέωση για την αποκατάσταση αυτών των εδαφών από τη ΔΕΗ στο Κράτος. Χωρίς βεβαίως να υπάρχει καμία μελέτη, καμία εκτίμηση, αν η αξία των εδαφών που θα μεταφερθούν και το κόστος της αποκατάστασης είναι συγκρίσιμα μεγέθη. Η αποκατάσταση των εδαφών, βάσει των ΑΕΠΟ που είχαν εγκριθεί και του πλαισίου της βασικής περιβαλλοντικής αρχής, «ο ρυπαίνων πληρώνει», αποτελούσε βασική υποχρέωση της ΔΕΗ.

Η προγραμματική σύμβαση της παρ.4 του άρθρου 155 του ν.4759/2020 μεταξύ της ΔΕΗ της Μετάβαση Α.Ε. και του ΥΠΑΝ για τη μεταβίβαση των λιγνιτικών εδαφών, αφορούσε 186.071 στρέμματα από τα συνολικά 247.000 στρέμματα των λιγνιτικών εδαφών. Κατά την κύρωση αυτής της σύμβασης, είχαμε τονίσει ότι δεν τηρήθηκαν οι υποσχέσεις της κυβέρνησης ότι η ΔΕΗ θα κρατήσει το 1/3 της έκτασης και θα επιστρέψει τα 2/3 στο δημόσιο. Η ΔΕΗ κράτησε για δικιά της χρήση σχεδόν το 50% των εκτάσεων, 85.433 στρέμματα. Για την ακρίβεια το 46% κρατούσε η ΔΕΗ, το 52% επιστρέφεται στο δημόσιο (97.008 στρεμ.), και 2% σε εκτάσεις που έχουν ήδη παραχωρηθεί.

Με τη σημερινή όμως έγκριση από την έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΔΕΗ, εμφανίζεται η επιστροφή στο δημόσιο των 97.000 στρεμμάτων από το σύνολο των 247.000 στρεμμάτων και όχι από τα 186.071 στρέμματα της προγραμματικής σύμβασης. Δηλαδή στο δημόσιο επιστρέφονται αντί των 2/3 που δεσμευόταν η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ μόλις το 39%, 2% έχει ήδη παραχωρηθεί και άρα η ΔΕΗ διατηρεί το 59% των εκτάσεων αντί για το 1/3 που υποσχόταν η κυβέρνηση.

Όπως προκύπτει από δημοσιεύματα του ενεργειακού τύπου, τα 97.000 στρέμματα που επιστρέφονται στο δημόσιο, αποτιμήθηκαν στα 162 εκατ. ευρώ και επομένως φαίνεται ότι με βάση τη συμφωνία Δημοσίου – ΔΕΗ, τόσο εκτιμούν ότι θα στοιχίσει η αποκατάσταση εδαφών. Υπενθυμίζουμε ότι χωρίς εκτίμηση κόστους αποκαταστάσεων, χωρίς να υπάρχει καμία σχετική μελέτη αποκατάστασης, υπάρχει ήδη πρόβλεψη για 300 εκ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την αποκατάσταση 60.000 στρεμμάτων λιγνιτικών εδαφών. Είναι προφανές ότι και αυτό γίνεται ανάποδα. Αντί να προσδιοριστεί το κόστος και μετά να ανευρεθούν οι πηγές χρηματοδότησης, μάλλον προσαρμόζεται το κόστος, άρα και οι εργασίες στο ποσό που αυθαίρετα αναγράφεται στο σχέδιο για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Με έναν απλό υπολογισμό προκύπτει ότι από 5000/ ανά στρέμμα αποκατάστασης που είχαν προβλεφθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης, γίνεται μόλις 1.670/ανά στρέμμα αποκατάστασης, εφόσον θεωρήσουν ότι η αξία των εκτάσεων που μεταβιβάζουν στο δημόσιο είναι ίση με το κόστος αποκατάστασης που θα πληρώσει το δημόσιο. Αντιλαμβάνεστε δηλαδή τι είδους αποκατάσταση σχεδιάζει το επιτελικό κράτος των αρίστων.

Μόλις το 39% επιστρέφεται στο δημόσιο και χωρίς την συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας. Με τον χωροταξικό σχεδιασμό και τα ΕΠΣ να έχουν καθυστερήσει και με αδιαφανείς διαδικασίες, οι τοπικοί φορείς και η κοινωνία των πολιτών δεν μπορούν να αποφασίσουν για το μέλλον των περιοχών τους, για τη ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, των ΜμΕ και των Ενεργειακών Κοινοτήτων. Η μετάβαση που σχεδιάζει η κυβέρνηση της ΝΔ, στοχεύει στην εξυπηρέτηση μεγάλων συμφερόντων και δεν αποσκοπεί στη διάχυση του οφέλους στις λιγνιτικές περιοχές. Οι λιγνιτικές περιοχές πρέπει να αντιδράσουν και να μην δεχτούν τον εμπαιγμό της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Η ώρα της ανατροπής έχει φτάσει.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1) Γιατί δεσμευόταν ότι η ΔΕΗ θα κρατήσει το 1/3 των εκτάσεων και θα επιστρέψει στο δημόσιο τα 2/3; Από άγνοια ή σκόπιμα παραπλανούσε τους πολίτες; Γιατί δεν τηρήθηκαν οι δεσμεύσεις της πολιτικής ηγεσίας;
- 2) Γιατί στο δημόσιο επιστρέφεται, μέσω του οχήματος Ειδικού Σκοπού (SPV) την Μετάβαση ΑΕ, μόλις το 40% των εκτάσεων των λιγνιτικών εδαφών και η ΔΕΗ κρατάει το 60%;
- 3) Βάσει ποιας μελέτης αποκατάστασης των λιγνιτικών εδαφών προσδιορίστηκε το ποσό των 300 εκ ευρώ για 60.000 στρέμματα, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Εκτιμάται δηλαδή ότι το κόστος αποκατάστασης για ένα στρέμμα ανέρχεται σε 5000 ευρώ;
- 4) Βάσει ποιας μελέτης εκτιμήθηκε η αξία 90.000 στρεμμάτων που θα μεταβιβαστούν στο δημόσιο σε 162 εκ. ευρώ; Δεδομένης της συμφωνίας που υφίσταται με τη ΔΕΗ, ότι το δημόσιο θα πληρώσει ως αντάλλαγμα το κόστος της αποκατάστασης των λιγνιτικών εδαφών, εκτιμάται δηλαδή ότι το κόστος αποκατάστασης ανέρχεται σε μόλις 1.670 ευρώ/ανά στρέμμα;
- 5) Έχουν προβεί σε μελέτη του κόστους αποκατάστασης των εδαφών; Πώς θα αναγκάσουν τη ΔΕΗ να καλύψει το επιπλέον κόστος, αφού δεν κατάφεραν καν να τηρήσουν τη δέσμευσή τους για εξασφάλιση 2/3 εδαφών για το δημόσιο; Θα κάνουν «δώρο» στη ΔΕΗ το επιπλέον, από τα 162 εκ. ευρώ, κόστος αποκατάστασης των εδαφών;
- 6) Τι είδους αποκατάσταση εδαφών σκοπεύουν να κάνουν; Δεν σχεδιάζουν αποκατάσταση βάσει των νέων χρήσεων γης, το rewilding; Πώς θα εκτιμήσουν το κόστος βάσει των νέων χρήσεων γης, όταν δεν έχει προχωρήσει ο χωροταξικός σχεδιασμός; Όταν τα ΕΠΣ των λιγνιτικών δεν έχουν δημοσιευτεί ούτε καν ως προσχέδια;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Φάμελλος Σωκράτης
Χαρίσης Αλέξης
Αβραμάκης Ελευθέριος
Αναγνωστοπούλου Αθανασία(Σία)
Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βαρεμένος Γεώργιος
Βέττα Καλλιόπη
Γκιόλας Γιάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Καφαντάρη Χαρά
Λάμπας Σπυρίδων(Σπύρος)
Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος(Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπακαδήμα Φωτεινή
Μπαλάφας Ιωάννης(Γιάννης)
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Παπαδόπουλος Αθανάσιος(Σάκης)
Παπαηλιού Γεώργιος
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Πούλου Παναγιού(Γιώτα)
Σκουρλέτης Παναγιώτης(Πάνος)
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τόλκας Άγγελος
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης(Μίλτος)
Χρηστίδου Ραλλία